

Wilde bijen in de tuin

Bram Cornelissen, PPO Bijen
Dick Belgers, NBV Veluwe-zuid

Solitaire bijen

Naast de honingbij komen er in Nederland ongeveer 350 wilde bijensoorten voor. Deze bijen leven in tegenstelling tot honingbijen en hommels solitair en worden daarom ook wel solitaire bijen genoemd. Een groot deel van de bestuiving van (wilde) planten komt voor rekening van deze solitaire bijen. Veel wilde bijen zitten echter in de knel. Het aantal neemt door de afname van nestgelegenheden en voedsel (drachtplanten) af. Vooral de intensieve landbouw en andere schaalvergrotingen in het landschap spelen daarbij een belangrijke rol.

Variatie

Tussen de soorten wilde bijen bestaat een grote variabiliteit. Zo zijn er soorten die in de grond of in een steilwand nestelen (foto 5 en 6), soorten die gebruik maken van holle stengels (foto 1) en soorten die nestelen in holtes in hout of steen. Daarnaast zijn er bijen die zich hebben gespecialiseerd op één waardplant, zoals bijv. de Knautiabij, en de Reseda-maskerbij. Zij vliegen respectievelijk alleen op Beemdkroon en (Witte/Wilde) reseda. Er zijn ook bijen die helemaal geen werk verzetten. Ze smokkelen hun ei stiekem bij een ander naar binnen. De larve daaruit ontwikkelt zich ten koste van de larve van de bij, die het nest maakte. Dergelijke profiteurs worden koekoeksbijen genoemd.

Wat kunt u doen

Menselijke activiteiten vormen de grootste bedreiging voor wilde bijen. Maar we kunnen wat terug doen! Door bijvoorbeeld drachtplanten in onze tuin aan te planten. Door dode (holle) stengels van planten te laten staan. En vooral door nestgelegenheden te creëren. Dit laatste kan bijv. door het aanbrengen van holle stengels van bamboe, riet of braam (foto 1). Ook blokken hout met gaten erin zijn een perfecte nestplaats voor bijen. Als u veel ruimte in uw tuin heeft kunt u ook een bijen- (insecten)muur aanleggen (foto 2) waarin allerlei materialen zijn verwerkt. Naast bijen zullen ook andere insecten als kevers, spinnen, sluipwespen (foto 8) en solitaire wespen dankbaar gebruik maken van deze nest- en schuilgelegenheid. Solitaire wespen en spinnen zijn ook nuttig als biologische bestrijder van ongedierte in uw tuin (wegvangen van schadelijke insecten als rupsen en luizen).

Foto 1. Bamboestengels als nestmateriaal

Foto 2. Insectenmuur

Foto 3. Maskerbij op Sint-Janskruid

Foto 4. Wilde bij op een composiet

Foto 5. Kunstmatige steilwand van klei

Foto 6. Nesten van de Gewone sachembij in een steilwand

Foto 7. Tronkenbij bij bamboenest

Foto 8. Sluipwesp (*Gasteruption* sp.) voor bijennest

Meer informatie

Voor meer informatie over wilde bijen kunt u terecht op de volgende websites:
www.wildebijen.nl
www.nev.nl/hymenoptera